

BERLINI GYORS – A HÉT FŐ HÍREI HÉTFŐN

2022. szeptember 26.

1. Olaf Scholz kancellár első beszéde az ENSZ Közgyűlésén

Olaf Scholz (SPD) kancellár az ENSZ 77. Közgyűlésén elmondott beszédében „*puszta imperializmussal*” vádolta Oroszországot és Németország további támogatásáról – többek között fegyverek szállításáról – biztosította Ukrajnát. A szociáldemokrata politikus szerint „*Putyin csak akkor fogja feladni háborúját és birodalmi ambícióit, ha rájön, hogy ezt a háborút nem tudja megnyerni*” majd hozzátette, hogy az orosz elnök „*nemcsak Ukrajnát teszi tönkre, hanem saját országát is*”. A beszéd különlegességét az adta még, hogy 15 éve ez volt az első alkalom, hogy egy német kancellár részt vett az ENSZ Közgyűlés általános vitájában.

Beszédében Scholz az elcsatolt ukrán területeken tartott referendumokkal kapcsolatban hangsúlyozta, hogy semmilyen látszat-népszavazást és semmilyen irányított békét nem fognak elfogadni. Ezenfelül a kancellár az orosz háborús bűnök felderítését is szorgalmazta és kiemelte, hogy Németország teljes mértékben támogatja a Nemzetközi Büntetőbíróságot és az Emberi Jogi Tanács által létrehozott független vizsgálóbizottságot.

Mindezek mellett Scholz megújította Németország az ENSZ Biztonsági Tanács állandó tagságára irányuló kérelmét. Németország kész nagyobb felelősséget vállalni – kezdetben a tíz rotáló tag egyikeként 2027-ben és 2028-ban, de perspektivikusan állandó tagként is – mondta a kancellár és egyúttal a többi ország támogatását kérte ehhez.

Az alapvetően – leginkább Németországban és Európában – érdeklődéssel várt beszéd nem hozott új impulzusokat a háború és az energia-, valamint élelmiszeri válság megoldásával és az Oroszországhoz fűződő jövőbeni viszonytal kapcsolatban.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

2. Németország államosítja az Unipert

A német kormány és a korábbi többségi finn tulajdonos Fortum megállapodtak a pénzügyi nehézségekkel küzdő gázimportőr, az Uniper a vállalat államosításáról. A felek szerdán aláírták a stabilizációs csomag feltételeit. Ennek értelmében többek között egy nyolcmilliárd eurós tőkeemelés terveznek, amelyet kizárólag a szövetségi kormány jegyezne. Ezen túlmenően az állam megvásárolja a Fortum részvényeit 1,70 euró/értékpapír névértéken, amely így egy 480 milliós vételárnak felel meg. „*Ennek eredményeképpen a szövetségi kormány összesen 99 százalékban átveszi az Uniper részvényeit*” – jelentette be a Szövetségi Gazdasági és Éghajlatvédelmi Minisztérium. A vállalat az utóbbi időben a gázárak meredek emelkedése és az Oroszországból érkező gázszállítások elmaradása miatt került

nehéz helyzetbe. Az intézkedésekkel kapcsolatban a kormány és a minisztérium is hangsúlyozta annak sürgősségét, mivel az Uniper egy több mint 100 városi közműszolgáltatót és nagyvállalatot ellátó nagykereskedő, „a német energiaellátás központi pillére”, amely a németországi gázfogyasztás mintegy feléért felelős.

Az államosítás mellett a gázimportőr a likviditási igényeinek megfelelő finanszírozásban is részesül. Ez magában foglalja az energiaár-válság következtében a Fortumtól kapott hitelkeret visszafizetését, amely egy négy milliárd eurós részvényesi hitelből és egy szintén négy milliárd eurós úgynevezett garanciakeretből áll. Emellett a szövetségi kormány biztosítja a vállalat finanszírozását a tőkeemelés végrehajtásáig. Ezekkel a döntésekkel az Uniper számára júliusban bejelentett stabilizációs csomagot a szövetségi kormány jelentősen kibővítette. A korábbi megállapodás feltételei – például az osztalékfizetési tilalom és az Uniper vezetőségének javadalmazási korlátozása – továbbra is érvényben maradnak.

A bejelentett intézkedések azonban még nem véglegesek. Egyrészt a stabilizációs csomaghoz az állami támogatásokra vonatkozó jogszabályok értelmében az Európai Bizottság jóváhagyására van szükség, másrészt a részvények megvásárlására csak a szabályozási követelmények teljesítése és az Uniper részvényeseinek jóváhagyása után kerülhet sor. Ezek a feltételek azonban várhatóan csak 2022 negyedik negyedévében fognak teljesülni.

A gázimportőr államosításával kapcsolatban felmerült továbbá – a többek között az Uniper megsegítésére szánt – gázbeszerzési illeték október 1-jével történő bevezetésének szükségessége is. Erre azonban, mint Robert Habeck (Zöldek) szövetségi gazdasági és éghajlatvédelmi miniszter elmondta, „hídként” szükség van a vállalat pénzügyi stabilitásának biztosítására, legalábbis addig, amíg az Uniper hivatalosan is állami tulajdonba kerül. A kormány döntését az ellenzéki pártok azonban élesen kritizálták.

Német nyelvről összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

3. Energiapartnerségi keretmegállapodást kötött Németország az Egyesült Arab Emírségekkel

Németország és az Egyesült Arab Emírségek bővíti energetikai partnerségét: A két ország kormánya keretmegállapodást írt alá Olaf Scholz (SPD) kancellár Abu-Dhabiban tett látogatása során, amelyet számos üzleti megállapodás kísért.

Ezekből az egyik legnagyobb jelentőségű az essenai székhelyű RWE energiaipari vállalat az Abu Dhabi National Oil Company-val kötött szerződése 137.000 köbméter cseppfolyósított gáz szállításáról. A tervek szerint az első szállítmány decemberben érkezik meg az Elba torkolatánál fekvő Brunsbüttel új LNG-termináljába. Ezzel kapcsolatban az RWE kiemelte, hogy egy többéves szállításokról szóló memorandumot írtak alá és „még földkőnek” nevezte a németországi LNG-ellátási infrastruktúra fejlesztését és a diverzifikált gázellátás megteremtését.

Scholz bizakodását fejezte ki a közelgő fűtési szezonnal kapcsolatban. Elmondta, hogy a szövetségi kormány messzemenő döntéseket hozott, amelyek hozzájárultak ahhoz, hogy Németország energiaellátási biztonsága „olyan mértékben biztosított, amire hónapokkal ezelőtt nem lehetett számítani”. A kancellár hangsúlyozta továbbá annak fontosságát is, hogy az energiaellátás minél több szolgáltatóra

támaszkodjon. Az egyetlen beszállítótól való függés „biztosan nem fog velünk újra megtörténni”, (...) „változatos forrásokra van szükség ahhoz, hogy Németország energiabiztonságát garantálni lehessen”.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

4. Nancy Faeser belügyminiszter aggódik a Németországba érkező menekültek növekvő száma miatt

Nancy Faeser (SPD) szövetségi belügyi- és közösségügyi miniszter aggodalmának adott hangot amiatt, hogy egy több bevándorló próbál Európába jutni a balkáni útvonalon és a Földközi-tengeren keresztül. Emiatt az osztrák-német határon a határellenőrzéseket meghosszabbították és a cseh határon a szövetségi rendőrség fokozott ellenőrzéseket végez. „Egyértelmű, hogy közös felelősségünk az illegális beutazások megállítása, hogy továbbra is segíteni tudjunk azoknak az embereknek, akiknek sürgősen szükségük van a támogatásunkra” - mondta ezzel kapcsolatban a miniszter.

A szociáldemokrata politikus rámutatott továbbá az Ukrajnából Németországba menekülő emberek jelentette kihívásokra is: A Belügyminisztérium szerint szeptember 17-ig pontosan 992.517 háborús menekült érkezett Ukrajnából, amivel összefüggésben hangsúlyozta, hogy „minél tovább tart a háború, annál nehezebb ennyi menekültet jól elhelyezni és ellátni”.

Még a miniszter ezen kijelentését megelőzően a Német Járási Szövetség, valamint a Városok és Települések Szövetsége múlt héten levélben felszólította Olaf Scholz (SPD) kancellárt, hogy a menedékkérők számának ugrásszerű növekedése miatt tartson menekültügyi csúcstalálkozót. A levélben foglaltak alapján az önkormányzatok olyan helyzettel néznek szembe, „amely már most a 2015-től kezdődő évekhez hasonlítható”, mivel már sok település elérte befogadóképességének határát. Ennek megfelelően a két szövetség attól tart, hogy hasonlóan a 2015-ös és 2016-os évekhez a helyzet kezelhetetlenné válik.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

5. Felülvizsgálják az Isar 2 atomerőmű készenléti üzemeltetését

Mint két hete megírtuk Németország kitart az atomenergia 2022 év végi kivezetése mellett, mindazonáltal az ország három megmaradt atomerőművéből kettő – a baden-württembergi Neckarwestheim 2 és a bajorországi Isar 2 erőművek – jövő tavaszig készenlétként marad az áramellátás biztosítására. Utóbbi esetében ennek lehetőségét vizsgálja most felül a Szövetségi Környezetvédelmi Minisztérium, miután az Isar 2 atomerőműben szelepszivárgást fedeztek fel.

Mint a nukleáris biztonságért felelős minisztérium közleményéből kiderül az üzemeltető PreussenElektra múlt héten tájékoztatta a hivatalos szerveket a belső szivárgásról. A cég szerint az erőmű a 2022. december 31-re tervezett lekapcsolásig gond nélkül tovább működhetne, azonban a tartaléküzemi működéshez mindenképpen szükség van karbantartásra, ami egy hét üzemi leállással járna októberben.

A hibával kapcsolatban azonban mind az üzemeltető, mind a minisztérium hangsúlyozta, hogy nem áll fenn biztonsági kockázat.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

6. További négy Panzerhaubitze 2000-t szállít Németország Ukrajnának

A két héttel ezelőtti bejelentésen túl Ukrajna, a kijevi kormány kérésére további négy önjáró tarackágyút (Panzerhaubitze 2000) kap a Bundeswehr állományából – jelentette be Christine Lambrecht (SPD) szövetségi védelmi miniszter, aki elmondta, hogy ezek az ágyúk már bizonyítottak az ukrajnai harcmezőkön. A Szövetségi Védelmi Minisztérium indoklása szerint ezeket a használt, de felújított fegyvereket a Bundeswehr saját szűkös kapacitásai ellenére is át kell adni a megtámadott Ukrajnának. Erre most a hadiipari szereplőkkel folytatott tárgyalások révén lett lehetőség, amelyek alapvetően a hadsereg felújítási programjából származó fegyverek gyorsabb leszállításáról szóltak. A minisztérium szerint az Ukrajnának történő átadást – egy lőszercsomag kíséretében – „késedelem nélkül” megkezdik.

A Panzerhaubitze 2000-es önjáró tarackágyú szakértők szerint a világ egyik legmodernebb lövegének számít, amely percenként akár tíz lövedéket is képes kilőni a felhasznált lőszertől függően 30-40 kilométeres távolságra is.

Németország azonban – a többi NATO tagországhoz hasonlóan – továbbra is tartja azon álláspontját, hogy nem szállít nyugati tervezésű harckocsikat Ukrajnának. Ebben a kérdésben Olaf Scholz kancellár (SPD) újra és újra hangsúlyozza, hogy Németország nem fog különutas politikát folytatni.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#).

7. Az MCC és a Magyar-Német Intézet hírei

Aktuális események

2022. szeptember 30. és október 1. között „The Economic Consequences of the War” címmel kerül megrendezésre az idei MCC Budapest Summit. A kétnapos angol nyelvű konferencia keretében külföldi és magyar szakértők vizsgálják az orosz-ukrán háború gazdasági hatásait és tematizálják a további felmerülő problémákat és lehetséges megoldásokat. A konferencia keretében kerül sor október 1-jén a Magyar-Német Intézet panelbeszélgetésére „The German Way of Handling a Crisis?” címmel.

Részletek és regisztráció az [MCC Budapest Summit honlapján](#).

A Frankfurter Allgemeine Zeitung (FAZ) több mint 70 éve egyike a vezető véleményformáló újságoknak Németországban. Alapítása óta az FAZ döntően formálta a Németországi Szövetségi Köztársaság főbb politikai vitáit, a nemzetiszocialista múlt újraértékelésétől és a hidegháború alatti konfliktusoktól kezdve egészen a jelenkor olyan sürgető kérdéseiig, mint Európa jövője, az iszlám szerepe vagy a digitalizáció. Többek között ezekről fog előadást tartani Prof. Dr. Peter Hoeres 2022. október 4-én 18 órától című *Német állami újság? A Frankfurter Allgemeine Zeitung szerepe a Németországi Szövetségi Köztársaság múltjában és jelenében* című rendezvényünkön.

Részletek és regisztráció Intézetünk [honlapján](#).

Cikk- és interjúajánló

Hol tart a német politika egy évvel a Bundestag választások után? Erről nyilatkozott Bauer Bence az M1 Világ című műsorában.

A teljes interjú 05:28-tól tekinthető meg az [M1 Archívumában](#).

„Ma már nem nyernének Scholzék” címmel jelent meg a Magyar Nemzetben Szőcs László cikke, amelyben Bauer Bence, a Magyar-Német Intézet igazgatója is nyilatkozott az új kormány megítéléséről és teljesítményéről.

A cikk elolvasásához kattintson [Intézetünk honlapjára](#).

„Torz Magyarország-kép a német közvéleményben” címmel jelent meg Bauer Bence legújabb véleménycikke a Mandiner honlapján és a Budapester Zeitung hasábjain.

A cikk elolvasásához kattintson a [Mandiner](#) honlapjára.

Jelentősen romlottak a németországi növekedés kilátásai – ez derül ki a müncheni Ifo Gazdaságkutató Intézet hétfőn publikált elemzéséből. A részletekről a Magyar-Német Intézet az Európai Együttműködésért igazgatója beszélt az InfoRádióknak.

Az interjú meghallgatásához kattintson az [Inforádió](#) honlapjára.

Olaf Scholz német kancellár kettős megítéléséről, a németeket érintő válsághelyzetekről, válságkezelésről, az Angela Merkel iránti nosztalgiairól és Németország esetleges hanyatlásáról adott interjút Bauer Bence az Ultrahang műsorában.

Az interjú meghallgatásához kattintson az [Ultrahang](#) oldalára.

Igazgatónk, Bauer Bence a Kossuth Rádió Jó reggelt, Magyarország! c. adásában ismertette a Beamtenbund közvéleménykutatásának eredményét a hallgatóknak. A kutatás eredménye azt mutatja, hogy Németországban történelmi mélypontra süllyedt az állampolgárok bizalma az állam megoldóképességében, főleg az energia- és klímakérdés tekintetében.

Az interjú a műsor [7:41:42 percétől hallgatható](#) meg.

Impresszum: Magyar Német Intézet az Európai Együttműködésért - Mathias Corvinus Collegium

Igazgató: Dr. Bauer Bence LL.M.

Felelős munkatársak: Fonay Tamás Álmos B.A., Dobrowiecki Péter M.A.

Székhely: 1113 Budapest, Tas vezér utca 3-7.

Postacím: 1518 Budapest, Pf. 155

Web: www.magyarnemetintezet.hu E-

mail: mni@mcc.hu